

KIRSTIN ROZEMA

Wie
Roman
ben ik?

Wie ben ik

Van Kirstin Rozema verschenen bij
Uitgeverij Zomer & Keuning

Thuis in het huys (kort verhaal)
Zo anders

Kirstin Rozema

Wie ben ik

Uitgeverij Zomer & Keuning

ISBN 9789020541328
ISBN e-book 9789020541335
ISBN Grote Letter 9789020541380
NUR 344

© 2021 Uitgeverij Zomer & Keuning
Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

Omslagontwerp Liesbeth Thomas, t4design

www.romanserie.nl
www.kirstinschrijft.nl

Alle rechten voorbehouden

Uitgeverij Zomer & Keuning vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze om te gaan met natuurlijke bronnen. Voor de papieren editie van dit boek is daarom gebruikgemaakt van papier waarbij zeker is dat de productie ervan niet heeft geleid tot bosvernietiging.

1

Het is druk op het gemeentehuis. Veel drukker dan normaal, oordeelt Anne Jaling, nadat ze de zoveelste bezoeker van die middag heeft doorverwezen. Bovendien komen er meer telefoontjes binnen dan de voorgaande dagen. Ze vindt het eigenlijk prima. Lekker bezig zijn is fijner dan zitten wachten tot er iets gebeurt. Het werk dat ze naast de receptie en telefoon doet, is allang klaar. Blijkbaar had Aylin een heel rustige ochtend. Logisch ook: toen was het nog grauw en somber. De zon brak later in de ochtend pas door. Normaliter komen er op een middag zeker niet zoveel bezoekers als vandaag, maar dat heeft ongetwijfeld te maken met het mooie weer. Eindelijk, na een periode van twee weken regen, natte sneeuw en hagel, schijnt de zon weer eens. Volgens weerman Niek van de regionale omroep, die uitzendt vanuit de zijvleugel van het gemeentehuis, blijft het de komende dagen ook zo. Warmer en zonniger. Blijkbaar zet dat mensen aan tot plannen maken, want de afdeling Vergunningen heeft het vanmiddag druk.

Dit weer past ook bij de Spaanse series die ze 's avonds kijken. Spaans en ook Spanje blijken ineens hot. Anne heeft geen idee waarom, maar Merel en Julia, haar tienerdochters, kwamen er plots mee op de proppen. En willen ze normaliter nogal eens afhaken na een paar afleveringen, nu blijven

beide dames kijken. En geven commentaar. Op de taal, de maniertjes van de acteurs, de omgeving en de muziek die gespeeld wordt. ‘Bella Ciao’ kent ze ondertussen al bijna uit haar hoofd.

Anne kijkt eens op het klokje dat ze voor zich gezet heeft: het is bijna halfdrie. Over een paar minuten komt Sylvia een kopje thee brengen. Als ze goed luistert, hoort ze de kar al vanaf de lift haar kant op komen. Ze heeft zin in een kop thee. Het liefst zou ze die in het zonnetje voor hun huis op het erf drinken, maar dat kan deze week niet. Ze is ingedeeld voor de late middagdienst en moet elke dag van twee tot vijf werken. Haar collega’s Hester en Aylin hebben deze week dus mazzel en kunnen genieten van het weer. Dat is het voordeel van een triobaan zonder vastgestelde werktijden: de ene keer werk je ‘s morgens, dan tussen de middag of, zoals zij nu ingedeeld is, de late middag. Ach, zo erg is het helemaal niet: ze heeft vanochtend al boodschappen gehaald en ze heeft instructies voor het avondeten op het bord in de keuken gezet. Hoe moeilijk kan het voor een vijftienjarige zijn om een prei, tomaten en een paprika schoon te maken? Ze heeft zelfs instructies opgeschreven hoe groot de gehaktballetjes moeten zijn: ongeveer anderhalve centimeter doorsnee, dus geen knikkertjes, maar net iets groter. Dat moet toch lukken! Wanneer Merel straks op kamers gaat, moet ze ook voor zichzelf koken.

Voor Merel kan dat niet snel genoeg gebeuren. Tenminste, op de manier waarop zij het ziet: op je kamer hangen, iets te eten halen, uitgaan en slapen. Dat daar nog een heleboel omheen hoort, is aan dovemansoren gericht. Opruimen, boodschappen doen, schoonmaken en koken zijn zaken waar Merel nu nog niet aan wil denken. Daarom is het ook

best slim geweest dat ze vanaf de jaarwisseling vaste taken in huis heeft gekregen.

Toen Anne dat vertelde aan haar collega's, was het commentaar niet van de lucht. Nu pas vaste taken? Ja, nu pas! Natuurlijk hielp Merel voordien ook wel mee, maar dat was niet structureel. Dat hoefde zij vroeger ook niet van haar ouders. Ja, zorgen dat haar slaapkamer netjes bleef. Eens een keer de tafel afruimen of helpen met de afwas. Maar dat deden hun meiden ook. Nou... dat slaapkamer opruimen was wel even een punt. De beide meiden weten dat er eens per week – onaangekondigd en elke week op een andere dag – een zogenaamde inspectie is. Merel is daar niet vatbaar voor: die ruimt haar kamer op nadat ze commentaar van Anne heeft gekregen. En dat opruimen blijft bij die ene keer per week. Julia is veel gevoeliger voor complimenten en zorgt te allen tijde dat haar kamer netjes is. En wanneer de eerste kamer die de inspectie krijgt toevallig niet de hare is, zorgt ze voordat Anne bij haar kamer komt dat alles er nog keuriger uitziet. Ook al is het om Merel hiermee af te troeven, Anne kan er wel om lachen. Want het doel wordt bereikt, linksof of rechtsom. Julia deed het vlak voordat Merel de zogenaamde inspectie zou krijgen. Voor Merel was het dan te laat vanwege de puinhoop die ze aantroffen en Julia ging met de eer strijken omdat haar kamer wel netjes was.

Tijdens de kerstdagen hebben Rudie en zij gezegd dat het anders moet: de meiden willen over een paar jaar studeren en zullen dus op kamers moeten. Daar hoort zelfstandigheid bij. Dus hangt er nu een groot bord in de keuken met taken. Zoals koken wanneer Anne middagdienst heeft, hun kamer elke week opruimen, of moeder doet het met de nodige gevolgen. Dat moest uiteraard de eerste week uitgeprobeerd

worden. Rudie en zij hadden niet anders verwacht. En het ging mis voor beide dames. Alles wat op de vloer lag stopte ze in een vuilniszak, die een plekje op zolder kreeg. Daarnaast kregen de meiden extra taken op de boerderij. Want als je op een boerenerf woont, bij je grootouders, is er altijd te veel werk. Dat ze beiden moesten helpen de stallen schoon te maken, was straf genoeg. De volgende week waren de slaapkamers netjes genoeg om de controle te doorstaan. De vuilniszakken bleven een flinke tijd op zolder staan, tot Anne vond dat ze genoeg hun best deden. Vanaf dat moment doen ze beiden wat gevraagd wordt. Oké, de een soms wat beter dan de ander, maar Rudie en Anne mogen niet klagen. Heel voorzichtig worden de stappen naar zelfstandigheid gezet. Hoewel Julia nog veel te jong is om al over op kamers gaan na te denken, is het goed voor haar om ook mee te moeten doen met de dagelijkse gang van zaken, beseft Anne. Niet dat dit zich plotseling openbaart, maar als moeder wil je die dingen die eigenlijk niet helemaal netjes verlopen niet altijd zien.

Julia, het kleine prinsesje. Zo doet ze zich graag voor. Maar in werkelijkheid is ze een manipulerende tante, die door haar fijne maniertjes en haar zogenaamd goede gedrag alles gedaan krijgt wat ze maar wil. Anne weet er alles van: Merel krijgt vaak genoeg op haar kop, terwijl Julia schuldig is. Dat besef komt bij Rudie en haar vaak net te laat. Dan verontschuldigen ze zich wel bij Merel, maar dan is het al te laat.

‘Denk eens na voor ik automatisch weer de schuld krijg!’ zei Merel laatst. Wat was ze boos geweest. Maar Anne was ook boos. Vooral omdat ze zich niet kon voorstellen dat haar jongste dochter tot lelijke dingen in staat was. Dat ze manipuleerde, dat ze Merel voor zaken liet opdraaien die ze

niet gedaan had. En iedereen geloofde Julia op haar woord.

Na de opmerking van Merel zijn Rudie en zij gaan na-denken. En ze kwamen tot de conclusie dat Julia helemaal niet het lieverdje is dat ze dachten dat hun jongste was. Sindsdien komt ook Julia nergens meer mee weg. Nou, dat vermoeden ze. Wanneer er nu gestraft moet worden, kijken Rudie en zij eerst naar Merel. En wanneer er enige twijfel is, is Merel niet direct meer de eerste schuldige.

Hè bah, ze wil hier verder niet aan denken.

Denk je aan het eten? Het is vandaag jouw beurt.

Zo, even een appje en de twijfel is weggenomen.

Uiteraard, zoals beloofd. Ik begin om vijf uur. Wanneer je thuis bent, is het klaar.

Anne stuurt een opgestoken duimpje ter bevestiging. Zie je wel: het komt goed. Merel kan het heus wel.

Wanneer Anne anderhalf uur later op haar fiets naar huis rijdt, denkt ze nog aan een leuk onderwerp voor tijdens het eten. De vakantie moet gepland worden. Ze kreeg een uur geleden een berichtje van haar afdelingschef met het verzoek in overleg met haar collega's de gewenste periode voor de zomervakantie in te plannen. Dat zal ook dit jaar geen probleem zijn. Hester gaat met haar man het liefst een week in het voorjaar en een week in het najaar. Aylin wil graag eind juni tot half juli op vakantie en zij plannen eigenlijk altijd de laatste weken van de schoolvakantie als de beste periode om eropuit te gaan. Voor Rudie maakt het niet zoveel uit. Hij kan werken wanneer hem dat het beste uitkomt en Annes vader redt het zonder zijn hulp meestal ook wel. Dan vraagt hij of een van de buurmannen, een jonge vent die paarden fokt, hem af en toe even wil helpen

en dat is nooit een probleem. Dus vanavond zal ze het in de groep gooien: wanneer gaan we op vakantie en waar gaan we naartoe? Al fietsend schiet ze zowaar in de lach. Waar gaan we naartoe? Alsof dat een vraag is! Naar Zuid-Frankrijk natuurlijk, naar Vias Plage, camping Le Napoleon. Net als vorig jaar, het jaar daarvoor en de jaren daar weer voor. Vaste prik, ieder jaar weer. Hetzelfde veld, en als het mogelijk is hetzelfde chalet. Ze zijn inmiddels zo bekend dat ze bij naam worden genoemd door de campingmedewerkers. En zij als familie kennen ook alle andere vaste gasten.

Maar je weet maar nooit. Misschien wil Rudie wel ineens naar Engeland of heeft Merel het geweldige idee gekregen om naar een vakantiepark in Denemarken te gaan. Het zou toch wat zijn... Dan ineens schiet haar iets te binnen: de dames zijn meesters in het bijna onmerkbaar manipuleren. Dat hele Spaanse gedoe... Zouden ze erop zinspelen om naar Spanje te gaan in plaats van naar Frankrijk? Nee! Anne kan het zich niet voorstellen. Die meiden hebben het elk jaar zo naar hun zin op de camping. Ze hebben daar vriendinnen, ze kennen de omgeving, ze kennen het vaste zomerprogramma...

Maar Anne is ineens niet meer zo zeker van Frankrijk. En al denkend, terwijl ze op de automatische piloot de route naar huis fietst, schiet haar steeds meer te binnen. De eerste vakantiecommercials die beelden toonden van Spaanse stranden. De meiden waren dolenthousiast. Maar Merel hintte een tijdje geleden ook al op een vakantie met Roberto, haar vriendje. Een strakke no-go uiteraard. Merel is vijftien jaar en dat vinden Anne en Rudie veel te jong om alleen met een jongen op pad te gaan. Tenminste, een paar weken van huis. Ze mogen uiteraard wel een avondje

uit. Al is er in het dorp niet zo heel veel te beleven. De dichtstbijzijnde grote plaatsen, Zwolle en Harderwijk, zijn voor Anne dan nog wel een punt van discussie. Eigenlijk vindt ze Merel nog te jong om tot zo laat weg van huis te zijn. Daarover wordt dan ook nog stevig onderhandeld.

Anne rijdt langs het winkelcentrum en slaat af om haar wijk in te fietsen. Ze wonen hier vlak achter. Even de straat door fietsen, over een klein paadje en dan is ze op de juiste weg.

Wanneer Anne het erf op fietst, zwaait ze naar haar vader die in de schuur bij de koeien staat. Hij heeft vandaag waarschijnlijk over het weiland gelopen dat naast hun woning ligt. Hij wil voelen hoe het met de grond is, zegt hij dan. Voelen hoe de aarde onder zijn voeten aanvoelt, zien of het gras niet te erg heeft geleden van de winter die achter hen ligt. Er kan nog genoeg naringheid komen, weet Anne uit ervaring. Maar haar vader heeft vanmiddag vast en zeker genoten van het mooie weer. Het geeft Anne een blij gevoel. Ze is trots op haar ouders die nog bijna zelfstandig de boerderij runnen. Bijna, want Rudie helpt elke week een dag met alle klussen en het zware werk dat moet worden gedaan. Haar vader is nog jong van geest, maar zijn lichaam zegt iets anders en hulp is dus altijd welkom.

Wanneer Anne in de keuken aankomt, slaat haar blijdschap snel om. Merel is in geen velden of wegen te bekennen. Er zijn geen groentes gesneden en het gehakt is ook nog niet klaargemaakt.

‘Merel! Waar ben je?’ roept ze boos over het erf.

‘Is Merel er niet?’ vraagt Julia poeslief.

Anne kan aan haar gezicht zien dat Julia precies weet waar Merel uithangt. Ze kijkt haar jongste dochter dreigend aan.

‘Roberto is er. Misschien is ze met hem op de boerderij?’ geeft Julia aan en verdwijnt dan direct naar boven. Om huiswerk te maken, zegt ze erbij.

‘Merel! Onmiddellijk hier komen!’ roept Anne nog een keer.

Vijf minuten later komt Merel lachend de keuken in geslenterd met Roberto direct achter haar aan. Ze giebelen en zoenen en lijken zich van geen kwaad bewust.

‘Had jij geen taak voor vanmiddag?’

‘Ja, maar Roberto kwam ineens. En toen heb ik Julia gevraagd of zij mijn dag over wilde nemen, zodat ik die van haar morgen doe. Heeft ze niets gedaan dan?’ vraagt Merel nu heel onschuldig.

‘Zie jij hier gesneden groenten? Zie jij balletjes voor in de saus?’ kaatst Anne terug.

‘Juul... waarom heb je niets gedaan?’ gilt Merel nu door het huis.

‘Zeg, je kunt ook gewoon even vragen of ze hier komt,’ zegt Anne, die haar handen op haar oren legt. ‘Ze was hier net nog. Ze vertelde al dat je bezoek had. Moet jij trouwens niet eten, Roberto?’ hint ze.

‘Ja, hier! Ik blijf hier eten. Net met Merel afgesproken,’ zegt hij onverschillig en hij zakt op een stoel aan de grote keukentafel.

‘Nee, zo werkt dat niet en dat weten jullie beiden heel goed,’ zegt Anne scherp. Ze baalt. Dit is de zoveelste keer dat Merel zoiets doet.

‘Wanneer je blijft eten weet ik dat de dag van tevoren. Zodat ik rekening kan houden met hoeveel ik aan ingrediënten thuis moet hebben. Dat weet Merel en daar wijken we niet van af.’

Ze kijkt Merel aan en ziet dat haar ogen rollen.

‘Genoeg zo. Roberto, jij gaat naar huis en Merel gaat als de wiedeweerga aan het eten beginnen. Zoals we dat afgesproken hadden. En nee, ik wil geen commentaar. Ik wil dat we over een halfuur kunnen eten.’ Anne blijft net zolang in de keuken staan tot de beide geliefden ook daadwerkelijk in actie komen.

‘Ik bel je,’ mompelt Roberto, die ziet dat hier blijven eten dit keer echt geen optie is.

Merel wil hem om de hals vliegen om afscheid te nemen, maar daar steekt Anne een stokje voor.

‘Hup, wieberen nu. Jullie zien elkaar morgen weer op school. En jij gaat groente snijden. Ik zal je matsen en de balletjes draaien, maar de volgende keer kom je er niet zo makkelijk van af. We hebben niet voor niets een taakverdeling. Of help je liever extra op de boerderij?’

Anne weet dat Merel daar een hekel aan heeft. Sinds kort nog maar trouwens. Roberto komt niet uit een boerengezin en heeft nogal vaak opmerkingen over de geur van koeien. Bovendien geeft hij vaak commentaar op de vervuiling die een boerenbedrijf met zich meebrengt. Snotneus, denkt ze dan. Dat zijn dingen waarover jij je hoofd niet hoeft te breken. Dat doen vader en Rudie al, bijna dagelijks zelfs. Maar daar wil ze nu niet over nadenken. Eerst moet er eten op tafel komen.

Wanneer ze Julia even later roept om de tafel te dekken, ziet ze de blikken tussen beide meiden. Merel had dus blijkbaar inderdaad willen ruilen met Julia. En die had er geen zin in en liet haar zus stikken. Niet voor het eerst. Helaas kijkt Anne er niet meer van op. Dat mooie snoetje herbergt een steeds lelijker wordend karakter. Julia neemt het niet zo

nauw met afspraken en doet zich veel onschuldiger voor dan ze werkelijk is. Anne wil er iets over zeggen, maar de kookwekker laat weten dat het eten klaar is. Een andere keer dan maar.

Wanneer ze een paar minuten later allemaal aan tafel zitten, begint Anne het onderwerp van de komende zomerperiode aan te kaarten.

‘We moeten dus even gaan brainstormen over wanneer we op vakantie gaan, zodat ik dat kan regelen met mijn afdelingshoofd. En natuurlijk de grote vraag: waar gaan we dit jaar naartoe. Al denk ik dat het geen verrassing zal zijn, toch? Gewoon weer naar ons eigen plekje, dacht ik zo. Lekker vertrouwd, daar kennen we iedereen. Ik kan vanavond al boeken, want ik weet al wanneer Hester en Aylin op vakantie willen. Voor Hans is dat het enige waar wij als naaste collega’s ons druk over hoeven te maken, als er maar iemand van ons aanwezig is wanneer de ander op vakantie is.’

Even blijft het heel stil aan tafel. Anne voelt dat het toch niet zo vanzelfsprekend is wat ze zojuist voorstelde. Wanneer ze ook de blikken van haar beide dochters ziet en er een voorzichtige glimlach op het gezicht van Merel verschijnt, weet ze dat er veranderingen aan zitten te komen. Frankrijk staat op het punt om ingeruild te worden voor Spanje. Of toch niet?

Anne heeft net een hap macaroni in haar mond wanneer Merel de bom dropt: ‘Wat zou je ervan vinden als ik dit jaar eens niet meega naar Frankrijk?’

Rudie kijkt zijn dochter aan alsof hij water ziet branden.

‘Ik zou dan bijvoorbeeld naar Spanje kunnen. Met de bus. Naar een camping, heel netjes hoor. Met grote zwembaden, een restaurant, vlak bij zee. Met toezicht. En we hebben al

een eigen tent,' vervolgt ze snel.

'We?' vraagt Rudie.

Anne heeft de hap macaroni nog steeds niet doorgeslikt.

'Ja, Roberto en ik. We gaan dan met de bus, tien dagen is het. Opstappen kan in Zwolle en daar worden we dan ook weer afgezet! Roberto's broer doet dat ook al een paar jaar, en Imelda en Han van school lijkt het ook heel gaaf. Dan gaan we met z'n vijven en ...'

'Hoe oud ben je ook alweer?' bromt Rudie.

'Bijna zestien!' zegt Merel, die deze vraag blijkbaar ook aan heeft zien komen.

'Je bent net vijftien. Bovendien ben je én veel te jong voor zo'n zuipvakantie - je mag nog niet eens drinken - én vinden je moeder en ik het geen goed idee dat jij met Roberto in een tentje ligt. Daar ben je ook nog veel te jong voor!'

Rudie kijkt Anne aan, die bevestigend knikt.

'Als je maar niet denkt dat ik weer meega naar die stomme camping. Alweer naar hetzelfde dorp. Daar heb ik dus helemaal geen zin in. Mooi niet.'

'Nou, dan blijf je toch lekker hier. Ga je opa helpen op de boerderij! Maar je gaat dit jaar niet mee op zo'n reis, dame. Einde discussie. Ik stel voor dat we gewoon weer naar ons eigen plekkie gaan en dan kunnen we vanaf daar altijd nog een dagtocht naar Spanje maken. Wie weet is dat dan iets voor volgend jaar. Maar je bent te jong om nu al alleen op vakantie te gaan. En daarmee bedoel ik dus zonder ons.'

'Kunnen we niet naar Ibiza of zo? Of naar Tenerife? Bonaire?' probeert Julia nu ook.

'Nee, nee en nee. Denk je dat het geld ons op de rug groeit?' springt nu ook Anne in de discussie. Ze baalt ervan dat het gesprek niet gewoon soepel verloopt. Waarom zijn ze

niet enthousiast, net als ieder jaar? Maar dat is waarschijnlijk ook het antwoord. Net als ieder jaar. Die meiden willen een keer iets anders. Voor Rudie en haar is het vertrouwd en heerlijk 'thuiskomen', maar voor die meiden is het ieder jaar weer hetzelfde. De boulevard en het pretpark kennen ze ondertussen al op hun duimpje.

'Jullie mogen dit jaar wel een keer zonder ons naar het strand. En misschien zelfs naar het pretpark, is dat een deal?' probeert ze, maar de reactie is lauw. Ze zullen met iets anders moeten komen. De dametjes zijn toe aan verandering. Ze worden ouder, ze willen meer zien dan wat ze tot nu toe is voorgeschoteld. Wie weet moeten ze eens kijken naar zo'n camping als waar Merel het over heeft. Rudie en zij met Julia op de camping in een chalet, en Merel op het jongerengedeelte. Volgend jaar dan. Wanneer ze zestien is.

'Goed, zullen we het dan maar doen net als andere jaren? Dezelfde weken aanhouden? Dan bespreken pap en ik wel wat we volgend jaar gaan doen. Spanje is dan misschien inderdaad wel een idee. Ik beloof nog niets, we zullen zien. Maar voor nu gaan we gewoon naar Vias Plage,' besluit ze de discussie die heel anders liep dan gehoopt.